HOOGLERAAR EN LECTOR NADJA JUNGMANN:

‘MENSEN IN EEN KWETSBARE POSITIE VERDIENEN EFFECTIEVE INTERVENTIES’

Nadja Jungmann is de nieuwe voorzitter van de erkenningscommissie Maatschappelijke ondersteuning, participatie en veiligheid. Deze commissie beoordeelt of interventies kunnen worden opgenomen in de databank Effectieve sociale interventies. ‘Gemeentesubsidies zijn gericht op uitvoering en niet op de doorontwikkeling van interventies. Dat is vreemd.’

Nadja Jungmann

Nieuw is ze niet, want ze draait al zo’n acht jaar mee in de commissie, als een van de leden. Maar vanaf 1 januari 2023 heeft ze de spreekwoordelijke voorzittershamer overgenomen van Godfried Engbersen. De erkenningscommissie Maatschappelijke ondersteuning, participatie en veiligheid, een hele mond vol, buigt zich over sociale interventies (methoden) die worden ingediend. De interventies beslaan tal van vraagstukken waarmee sociaal werkers en hun cliënten te maken hebben: eenzaamheid, discriminatie, informele zorg, grensoverschrijdend gedrag – het is maar een kleine greep uit vele de thema’s die de interventies uit de databank bestrijken. Inmiddels bestaat deze databank ruim twaalf jaar. De interventies die erin zijn opgenomen, inmiddels zijn dat er bijna honderd, dragen na de beoordeling een van deze drie predicaten: ‘effectief’, ‘goed onderbouwd’ of ‘goed beschreven’.

INTERVENTIETROUWE UITVOERING

Nadja Jungmann: ‘Het grootste belang van de databank is dat we in het sociaal domein weten dat wát we doen al of niet verschil maakt. Lang niet altijd is in de praktijk namelijk duidelijk of de interventies die we inzetten, het effect hebben dat we beogen. En er is ook niet altijd aandacht voor een interventietrouwe uitvoering. Een interventie kan erkend zijn, maar als je ‘m op een andere plek gaat inzetten is het belangrijk dat je ook doet wat de inhoud van de interventie vraagt. Waarbij overigens wel ruimte is voor maatwerk, maar met inachtneming van de werkzame mechanismen van de interventie. We werken in het sociaal domein met mensen in een kwetsbare situatie voor wie het belangrijk is dat ze ondersteuning krijgen die echt voor hen het verschil kan maken. En dat ze daardoor hun leven weer op de rit kunnen krijgen. We hebben als maatschappij de verantwoordelijkheid om te werken met interventies die werken en die niet gefundeerd zijn op goede bedoelingen.’

BUDGET VOOR ONDERZOEK

‘Gemeenten maken het interventie-eigenaren moeilijk om te bewijzen dat hun interventies effectief zijn’, stelt Jungmann. ‘Je moet daarvoor onderzoek doen en de vraag is wie dat onderzoek financiert. Gemeentesubsidies zijn enkel gericht op uitvoering en niet op de doorontwikkeling van interventies.’ Vreemd, vindt ze. ‘Gemeenten kopen immers een interventie in om een sociaal doel te bereiken. En vervolgens is het niet zo dat gemeenten vanzelfsprekend in de financiering ruimte kunnen creëren. Budget dat interventie-eigenaren kunnen besteden aan onderzoek naar de effectiviteit van de interventie. Op die manier werk je niet systematisch aan het opbouwen van een kennisbasis.’

CULTUUR VAN *VALUE FOR MONEY*

Gemeenten zouden hier veel meer op moeten sturen. Als lichtend voorbeeld ziet ze in dit opzicht de Verenigde Staten. ‘Daar wordt veel meer onderzoek gedaan naar de effectiviteit van interventies. Dat komt omdat er veel meer de cultuur heerst van *value for money*. Wat levert iets op? In Nederland zijn gemeenten te vaak tevreden als ze vinkjes kunnen zetten: “dit aantal inwoners is bereikt met deze interventie.” Ze zijn niet als vanzelfsprekend op zoek naar het effect van een interventie.’

DATABANK EFFECTIEVE SOCIALE INTERVENTIES

In de sociale sector zijn veel methoden ontwikkeld om vraagstukken slagvaardig aan te pakken. In de databank Effectieve sociale interventies vind je alle beschikbare informatie over interventies bij elkaar. Ook zie je of een interventie als ‘effectief’, ‘goed beschreven’ of ‘goed onderbouwd’ is beoordeeld door de erkenningscommissie Maatschappelijke ondersteuning, participatie en veiligheid.

In de databank zijn inmiddels bijna honderd interventies (methoden) beschreven op thema’s als eenzaamheid, mantelzorgondersteuning, ouderen, armoede, schulden, huiselijk en seksueel geweld en maatschappelijke participatie. De databank maakt niet alleen de kwaliteit van het sociaal werk inzichtelijk, maar is ook een impuls voor verdere kwaliteitsverbetering.

Je kunt gericht op zoek gaan naar een interventie die bij je vraagstuk past. Lees meer: www.movisie.nl/databank-effectieve-sociale-interventies

NADJA JUNGMANN

Nadja Jungmann (1974) is lector Schulden en Incasso bij de Hogeschool Utrecht en bijzonder hoogleraar Bijzondere aspecten van het privaatrecht aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast is ze trainer en adviseur bij Social Force.